

State of Punjab and others v. Tikka Singh, Constable and
'others (M. R. Sharma, J.)

ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

(15) ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟਾਸ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਰਿਕਾਰਡ ਬਿਲਕੁਲ ਬੇਕਾਰ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਬਣ-ਪੱਥਰ ਸਿਹਤ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(16) ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਝਿਜਕ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(1) (ਏ) (i) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਸਦੀ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

S- S. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, C. J. - ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ.ਜੇ.ਐੱਡ.ਐੱਮ.ਆਰ.ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - - ਅਪੀਲੈਟਸ।

ਬਨਾਮ

ਟਿੱਕਾ ਸਿੰਘ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 717 ਦੇ! 1980

21 ਅਪ੍ਰੈਲ 1981

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮ 1934—ਨਿਯਮ 13.1, 13.7, 13.8, 13.20 ਅਤੇ 13.21— ਲੇਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ—ਪੁਲਿਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜੋ ਵਧੀਆ ਖੇਡ ਪੁਰਸ਼ ਹਨ —ਕੀ ਨਿਯਮ 13.20 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕੋਰਸ ਲਈ ਯੋਗ ਹਨ— ਨਿਯਮ 13.20 ਵਿਚ ਢਿੱਲ। ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਢਿੱਲ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਹੁਕਮ—ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ—ਕੀ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਠੋਕ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਠੋਕ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤਰੱਕੀ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਪੱਧਰ ਜਾਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਬਖ਼ਸ਼ਦੇ ਕਿ ਉਹ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਸ਼ਰਤ

ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਬਣੇ। ਜੇ ਨਿਯਮ 13.1 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (i) ਦੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕੀ ਉਹ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹਨ। ਨਿਯਮ 13.7 ਪੁਲਿਸ ਸਿਖਲਾਈ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬੀ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 13.20 ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ

ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਤੇ ਪਰੇਡ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਸਟ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.8(2) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ ਜੋ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਫੁੱਟ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ। ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਰਵੀਸੇ . ਨਿਯਮ 13.1(1) ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਖਿਡਾਰੀ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਮੈਰਿਟ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਪੰਜ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਇਹ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਪੁਲਿਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਿਸ ਨੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉਸ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਜੂਨੀਅਰ ਹੋਣ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਪੰਜ ਫੀਸਦੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਬਸ਼ਰਤ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਬੁਨਿਆਦੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹੋਣ। ਜੇਕਰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਵਧੀਆ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 13.28 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਿਯਮ 13.7 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਸੋਧ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜੋ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹੇ ਖਿਡਾਰੀ ਹਨ, ਨਿਯਮ 13.20 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੇਠਲੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(ਪਾਰਾ 5 ਅਤੇ 6)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਰਗ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿੱਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਲਈ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਆਦੇਸ਼ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿੱਲੇ ਹਨ। (ਪਾਰਾ ੯)।

1980 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਐਸ ਪੀ ਗੋਇਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ।

ਮਹਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ, 'ਐਪਲ ਲੈਟਰਸ' ਲਈ।

ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ, 1 ਅਤੇ 2, 1 ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਡੀਐਨ ਰਾਮਪਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਨੰਬਰ 4 ਲਈ ਜੋ

ਨਿਰਣਾ

ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ.

(1) 'ਕੀ ਪੁਲਿਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ, ਜੋ ਕਿ ਵਧੀਆ ਖਿਡਾਰੀ ਹਨ, ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮ, 1934 ਦੇ ਨਿਯਮ 13.20 ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ, ਜਾਂ ਨਹੀਂ' ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪੇਟੈਂਟ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ X ਦੇ ਅਧੀਨ।

(2) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਨੂੰ ਇਸ ਕੋਰਸ ਲਈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਖਿਡਾਰੀ ਸਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 1 ਅਗਸਤ, 1979 ਦੇ

State of Punjab and others v. Tikka Singh, Constable and
'others (M. R. Sharma, J.)

ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੰਬਰ 8385-8401/TT-3 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

24 ਜਨਵਰੀ, 1978 ਦੇ ਇਸ ਦਫਤਰ ਦੇ ਮੀਮੋ ਨੰਬਰ 822-51/ਟੀਟੀ-3 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਓ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

(3) ਲੋਅਰ, ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਅਤੇ ਅੱਪਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪੰਜ ਫੀਸਦੀ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਲਈ ਚੁਣਨ/ਡੈਪਿਊਟ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। PTC, ਫਿਲੌਰ ਵਿਖੇ :-

(i) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.1, ਵੋਲ. II, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀ ਇਹ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ii) ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਪੀ.ਏ.ਪੀ./ਰੋਜ/ਜੀ.ਆਰ.ਪੀ. ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ./ਏ.ਆਈ.ਜੀ./ਜੀ.ਆਰ.ਪੀ., ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਚੋਣ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਕਰਨਗੇ।

(hi) ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਲਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀਟਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ D1G/PAP ਰੋਜ, DIGs ਅਤੇ AiG/GRP, ਪੰਜਾਬ, ਨਾ ਕਿ ਇਕ ਯੂਨਿਟ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਦੋ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਰੋਜ ਲਈ 100 ਸੀਟਾਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਡੀਆਈਜੀ ਕੇਵਲ ਪੰਜ ਯੋਗ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਾਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 90 ਸੀਟਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਹੋਰ 95 BI ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਓਕਵਰਡ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਕੋਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਇਹ PTC ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। , ਫਿਲੌਰ ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ 'ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਯੋਗ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੀ.ਟੀ.ਸੀ., ਫਿਲੌਰ ਵਿਖੇ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(iv) ਜੇਕਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਕੋਟੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਯੋਗ ਖਿਡਾਰੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਰੋਜ ਜਾਂ ਜੀਆਰਪੀ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੋਜ ਡੀ.ਐਲ.ਜੀ./ਏ.ਆਈ.ਜੀ./ਜੀ.ਆਰ.ਪੀ., ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਸਪੁਰਦ ਕੀਤੀ

ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ./ਪੀ.ਏ.ਪੀ., ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਡ ਅਫਸਰ, ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਸਪੁਰਦ ਕੀਤੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਗੇ, ਜਿੱਥੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੋਵੇ। ਯੋਗ ਖਿਡਾਰੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।"

(3) ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਟਿੱਕਾ ਸਿੰਘ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 1980 ਦੇ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ. ਨੰ. 1279 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 22 ਜੁਲਾਈ, 1980 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ; ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਰੂਲਜ਼, 1934 ਦੇ ਨਿਯਮ 13.7 ਅਤੇ 13.20 ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸ ਕਰੋ (ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

State of Punjab and others v. Tikka Singh, Constable and
'others (M. R. Sharma, J.)

(4) ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਹੀ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

“ਨਿਯਮ 13.1 (1) ਇੱਕ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ।

ਇੱਕ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਉਸੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗ੍ਰੇਡ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ, ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਕ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ ਜਾਂ ਵਿਹਾਰਕ ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ, ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਦੋ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ - ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ ਤਾਂ ਸੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਮਾਂ-ਸਕੇਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਪੰਜ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਪੱਧਰ ਜਾਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹਨ ਪਰ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਲਈ।

(2) ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੇਠਲੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ) ਜਾਂਚ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸਮਾਨ ਯੂਨਿਟ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਧੀਨ ਰੈਂਕ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੁਣ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਚੰਗੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤਰੱਕੀ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੋਰਸਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਲੈਣ, ਅਤੇ ਟੈਸਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਣ। ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਅਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਵਿਹਾਰਕ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

(3) ਨਾਮਜ਼ਦ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਛੇ ਤਰੱਕੀ ਸੂਚੀਆਂ A, B, C, D, E ਅਤੇ F ਮੁੱਖ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਸੂਚੀਆਂ A, B, C ਅਤੇ D ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ 13.6, 13.7, 13.8 ਅਤੇ 13.9 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਅਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰੇਗਾ। ਸੂਚੀ E ਨੂੰ ਉਪ-ਨਿਯਮ 13.1(1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰੇਗਾ। ਸੂਚੀ F ਨੂੰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮ 13.15(1) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰੇਗਾ।

ਏ, ਬੀ, ਸੀ, ਡੀ, ਜਾਂ ਈ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣਾ ਆਰਡਰ ਬੁੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੂਚੀਆਂ ਉਹਨਾਂ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾਮਾਤਰ ਸੂਚੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਖਰ ਰੋਲ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਅਸਲ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਨਿਯਮ 13.7: ਸੂਚੀ ਬੀ, ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਚੋਣ।— (1) ਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਫਾਰਮ 13.7 ਹਰੇਕ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਚੋਣ ਹਰ ਸਾਲ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ 20 ਫੀਸਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਲ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰੇਡ, ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ (ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ), ਇੰਟਰਵਿਊ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ।

(2) ਸਾਰੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ:

- (a) ਜੋ ਮਿਡਲ ਪਾਸ ਹਨ ਅਤੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਾਂ
- (b) ਜੋ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪਾਸ ਹਨ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਾਂ
- (c) ਜੋ ਨਿਯਮ 19.2 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਰਿਕਰੂਟਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੇ ਨਾਲ ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਦੱਸੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ, ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਤੀਹ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਜਨਵਰੀ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੱਡੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਸਾਲ ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਸੂਚੀ ਨਹੀਂ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਜੇ ਵੀ ਯੋਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਨਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

(3) ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਅਦਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(4) ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜੋ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੌਕੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਯੋਗ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ।

ਨਿਯਮ 13.8: ਸੂਚੀ ਸੀ, ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ। - (1) ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਕਾਰਡ ਇੰਡੈਕਸ ਫਾਰਮ [ਫਾਰਮ 13.8 (1)] ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਿਲੌਰ ਵਿਖੇ ¹ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਮੰਨੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ

State of Punjab and others v. Tikka Singh, Constable and
'others (M. R. Sharma, J.)

ਹਰੇਕ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ 13.5 (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਅਤੇ ਖੁਦ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ 'ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਨਿਰੀਖਣ ਵੇਲੇ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(2) ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ 13.1 (1) ਅਤੇ (2) ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਸੂਚੀ ਸੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ 'ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ' ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਹੋਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਬਰਾਬਰ ਹਨ, ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰਤਾ' ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਕ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਗ੍ਰੇਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਦਾ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਤੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਨਿਯਮ 13.20: ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਕਮੇਟੀ। - ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਚੋਣ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਤੇ ਪਰੇਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਕਤ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗ ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਮੇਟੀ ਕਰੇਗੀ ਮੁਲਾਂਕਣ! ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ

ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਆਧਾਰ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟੈਸਟਾਂ ਲਈ ਸਿਲੇਬਿਸ, ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ, ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਇੱਕ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਆਰਡਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਨਿਯਮ 13.21 : ਆਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। — ਜਿੱਥੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਉਹ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਢਿੱਲ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ ਜਾਂ ਵਰਗ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਆਈ

(5) ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਅਧਿਐਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਇੱਕ ਠੋਕ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਠੋਕ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤਰੱਕੀਆਂ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਲੱਖਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਪੱਧਰ ਜਾਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਬਸ਼ਰਤੋਂ ਉਹ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਸ਼ਰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ। ਨਿਯਮ 13.1 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦ ਹਨ, "ਜੇਕਰ ਉਹ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹਨ।" ਨਿਯਮ 13.7 ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬੀ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। - ਨਿਯਮ 13.20 ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਤੇ ਪਰੇਡ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗੀ। ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਸਟ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਹਨ, ਫਿਰ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਤਰੱਕੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.8(2) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ ਜੋ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਫੁੱਟ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ। ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਨਿਯਮ 13.1(1) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਖਿਡਾਰੀ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਮੈਰਿਟ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਸ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਪੰਜ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੇਣੀ.

(6) ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਪੁਲਿਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

ਉੱਚ ਠੋਕ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਜੂਨੀਅਰ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਪੰਜ ਫੀਸਦੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਬਸ਼ਰਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਮੁੱਢਲੀ ਯੋਗਤਾ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਬੇਮਿਸਾਲ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 13.20 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਿਯਮ 13.7 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਸੇਧ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਬੇਮਿਸਾਲ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

(7) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜੀਨ ਸ੍ਰੀ ਮਿਸਟਰ ਸੇਠੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਪਰ ਪੁਲਿਸ

State of Punjab and others v. Tikka Singh, Constable and
'others (M. R. Sharma, J.)

ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਵਿਭਾਗੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉੱਤਮ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਤਰਜੀਹੀ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ, ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਬਨਾਮ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਪੰਜਾਬ, ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਵਿੱਚ ਫੁੱਟ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਫਏ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ 1957 ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਰਿਕਰੂਟਮੈਂਟ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਕੋਰਸ ਆਪਣੀ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ (20) ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਬੈਟਨ ਆਫ ਆਨਰ ਅਤੇ ਕਲਾਸ II ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ, ਫਿਲੌਰ ਵਿੱਚ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮੋਹਰਿਰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਵੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਤਤਕਾਲੀ ਪੁਲਿਸ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਉਸਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ। ਲਿਸਟ 'ਡੀ' ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਨਾਮ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਉਸਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੋਰਸ ਲਈ ਹਾਲਾਂਕਿ 36 ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਰੋਜ਼ ਤੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜੂਨੀਅਰ ਜੇਟੀਓ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਨ।

(1) 1970 ਐਸਐਲਆਰ 505।

ਉਸ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.7 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਖਿਆ:-

“ਇਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ, ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਥੇ ਸਿਰਫ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਹੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਲਈ ਲਿਸਟ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੂਚੀ 'ਏ' ਨਿਯਮ 13.6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਰੇਕ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਨਿਯਮ 13.5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਯੋਗ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰੇਡ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਵੀਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਸਟ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਯੋਗ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਯੋਗ ਸਮਝੇ ਗਏ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਲਿਸਟ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਰ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਰਸ ਲਈ ਸੂਚੀ 'ਏ' 'ਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਚੋਣ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵ, ਸੂਚੀ 'ਏ' 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਦੋਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ

ਵਿੱਚ, ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 13.8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿਸਟ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਦੂਜੀ ਚੋਣ ਲਿਸਟ 'ਬੀ' 'ਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਫਿੱਟ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਉਪ-ਨਿਯਮ 13.5 (2) ਵਿੱਚ ਮਾਰਕਿੰਗ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੇ ਨੋਟਸ ਜਾਂ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 'ਸੀ' ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(8) ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੇ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਦਾ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਚੋਣ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 13.9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੜਾਅ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੁਆਰਾ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰਕ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਚੋਣ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਯਮ 13.1 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਮ ਖਿਡਾਰੀ 5% ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤਰੱਕੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪੜਾਅ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਰਤ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

(9) ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਨੇ ਫਿਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿਯਮ 13.21 ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਅਧਿਆਇ XIII ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਾਂ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਹਦਾਇਤਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਕੋਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਿਯਮ 13.7 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਹੁੰਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ

ਗੁਰਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (ਡੀ. ਐੱਸ. ਤਿਵਾਤੀਆ, ਜੇ.)

* * *

ਅਥਾਰਟੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ

State of Punjab and others v. Tikka Singh, Constable and
'others (M. R. Sharma, J.)

ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਆਦੇਸ਼ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਾਈਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿੱਲੋ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਅਧਿਆਇ XIII ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਲੋ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਯਮ 13.21 ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਖਿਡਾਰੀ।

(10) ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਕਿ ਚੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਐਸ ਐਸ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡੀ.ਐਸ. ਤੇਵਤੀਆ, ਜੇ.

ਗੁਰਜਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1981 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 220 ।

21 ਅਪ੍ਰੈਲ 1981

ਭੋਜਨ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ (1954 ਦਾ XXXVII)— ਧਾਰਾ 7, 16 (1) (ਏ) (i) ਅਤੇ 17— ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਸੇਲਜ਼ਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਮਿਲਾਵਟ ਦੀ ਵਿਕਰੀ —ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹਾ ਸੇਲਜ਼ਮੈਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ—ਕੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ - ਵਿਕਰੀ—ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਕੌਮ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਪਰਾਧ —ਅਜਿਹੀ ਕੰਪਨੀ—ਕੀ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਰਾਕ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਅਤੇ 16(1) (ਏ) (i) ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਜਿਸ ਤਰਫੋਂ ਉਹ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਕੀਤ ਸਿੰਘ